

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀνθηφόρος Μητροπολίτου Δέρκων **Κωνσταντίνου**, Ἀθήνα 2001.

Πρόκειται δι' ὀγκώδη ἐκ 570 σελίδων τόμον, περιέχοντα 28 ἀξιόλογα πρωτότυπα μελετήματα διαπρεπῶν συγγραφέων, ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις Μεγαλοσχολιτῶν μέ τήν εὐκαιρίαν τῆς συμπληρώσεως 50 ἐτῶν προσφοράς τοῦ Μητροπολίτου Δέρκων Κωνσταντίνου Χαρισιάδῃ εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (1950 - 2000). Ὁ Δέρκων Κωνσταντίνος, τοῦ ὁποῖου σύντομον βιογραφικόν σημείωμα προτάσσεται τοῦ τόμου, εἶναι μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

Μητροπολίτου Πέργης **Εὐαγγέλου Γαλάνη**, «Ἐκ Φαναρίου...» - Τά Ποιητικά, Ἀθήνα 2004.

Εἰς τόν μετὰ χειρας τόμον ὑπάρχουν ὅλα σχεδόν τά ποιήματα τοῦ σεβασμιωτάτου συγγραφέως καί ποιητοῦ. Ὁ ἴδιος χωρίζει τά ποιήματά του εἰς ἕξ ἐνότητας, τάς ἑξῆς: «Τά Ἐμ-πόλια, ὅσα ἀναφέρονται στήν Πόλη. Τά Περι-θρόνια, ὅσα ἀφορῶν τόν Θρόνον, δηλαδή τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τά γύρω του. Τά Ἐμβια, αὐτά πού βιώνουμε καθημερινά. Τά Θεαστικά, ἐμπνευσμένα ἀπό τό Θεό καί τήν Ὁρθοδοξία. Τά Ἀνάγραπτα, μέ ποικίλο περιεχόμενο, ταιριαχτά στήν Πόλη, τή Ρωμηοσύνη καί τό Φανάρι. Καί τά Ὁμόστολα, μέ ἔννοια ὁμοειδή σχηματισμένα» (σελ. 9). Προηγεῖται γράμμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀποσπῶμεν τά ἀκόλουθα: «Ὁ ποιητής λαμβάνει αἰσθησιν παλμῶν καρδιῶν ἐπιβιουσῶν εἰς πείσμα νεκρῶν στατιστικῶν. Τά ποιήματα, ἔργα ζωῆς καί ὄχι γραφίδος. Ἡ ζωή ποιήτρια καί οἱ θεματισμοί αὐτῆς χρωστήρ πλέκων ἀκανθίνους καί ἀνθίνους στεφάνους τοῖς ὁραματιζομένοις θεῖον ζωογόνον ὑετόν ἐπὶ σπερμάτων ἀγνοουμένων» (σελ. 11). Ὁ πρόλογος εἶναι τῆς συγγραφέως Μαριάννας Κορομηλά, τά καλλιτεχνήματα τοῦ συγγραφέως Ἀκύλα Μήλλα καί οἱ πίνακες τῆς ζωγράφου Ἀλίκης Τόμπρου. Ἐξεδόθη ὑπό τῶν ἐκδόσεων «Μίλητος».

Γερμανοῦ Σταυροβουνιώτου, Πρὸς Κύριον - Μελωδίες εὐλαβείας, Λευκωσία 2005.

Περιέχει ἑννέα ποιήματα τοῦ ἀοιδίμου Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Σταυροβουνίου Γερμανοῦ, μελοποιηθέντα ὑπὸ τῶν Χριστοδούλου Βασιλειάδῃ καί Γερασίου Παπαδοπούλου εἰς τήν βυζαντινὴν παρασημαντικὴν καί τήν εὐρωπαϊκὴν σημειογραφίαν. Ἐπισυνάπτονται παραινέσεις καί ἀποφθέγματα τοῦ Γέροντος Γερμανοῦ.

Οικονόμου **Δημοσθένους Δημοσθένους**, 'Εκκλησίες τῆς κατεχόμενης Κύπρου, ἔκδοσις «Κέντρου Μελετῶν Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου», Λευκωσία 2005.

Τό ἀνά χεῖρας ἔργον τοῦ συγγραφέως - Διευθυντοῦ τοῦ Ἑργαστηρίου Συντηρήσεως Ἀρχαίων Εἰκόνων, Πινάκων καί Χειρογράφων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου - ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ τόμου «The occupied Churches of Cyprus» (2000 καί 2001) καί περιλαμβάνει διετῇ πολὺ ἐνδιαφέρουσαν ἀρθρογραφίαν αὐτοῦ καί πλούσιον φωτογραφικόν ὕλικόν ἐκ κατεχομένων ναῶν καί κοιμητηρίων τῆς Κύπρου. Τό ἔργον ἀποβλέπει εἰς τὴν «διεθνή ἐνημέρωση ἐνάντια στὴν ἐμμονὴ τῶν εἰσβολέων νὰ καταστρέφουν καί ἐρημώνουν τίς πεντακόσιες εἴκοσι κατεχόμενες ἐκκλησίες, ἀλλὰ καί τὰ κοιμητήρια τοῦ νησιοῦ μας: ἐκεῖ πού ὑπάρχουν ζωντανές μαρτυρίες ἀδιάκοπου Χριστιανισμοῦ καί εἶναι θαμμένοι πατέρες, γονεῖς καί πρόγονοί μας» (Κύκκου Νικηφόρος, σελ. 7).

Δημήτρη Λεβέντη, Ἡ Συμβουλευτικὴ στή Μέση Ἑκπαίδευση, Λευκωσία 2004.

Περιέχει ἕξ διαλέξεις διὰ τὸ Σύστημα Συμβουλευτικῆς εἰς τὴν Μέσην Ἑκπαίδευσιν τῆς Κύπρου, τὸ ὅποῖον ἔχει ὡς βασικὸν ἄξονα τὸν κλάδον Καθηγητῶν Συμβουλευτικῆς καί Ἑπαγγελματικῆς Ἀγωγῆς. Αἱ διαλέξεις αὐταὶ εἶχον τὰ ἐξῆς ἐπὶ μέρους θέματα: «Ἡ Συμβουλευτικὴ καί Ἑπαγγελματικὴ Ἀγωγή στή Μέση Ἑκπαίδευση τῆς Κύπρου», «Μερικὲς σύγχρονες ἐξελίξεις καί ὁ ρόλος τοῦ Συμβούλου», «Ὁ ρόλος τῶν Συμβούλων καί τῶν μαθητῶν στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν ναρκωτικῶν», «Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν συγχρόνων προδιαγραφῶν ἐργασίας τοῦ Συμβούλου Καθηγητῆ κατὰ τὴν τήρησιν καί χρῆσιν τοῦ μαθητικοῦ ἀρχείου», «Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πολυδύναμου Καθηγητῆ τοῦ Προσανατολισμοῦ: Ἡ ἀνάγκη καί ἡ πορεία γιὰ τὴ δημιουργίαν του» καί «Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐπαγγελματία καί πολυδύναμου Καθηγητῆ τοῦ Προσανατολισμοῦ στὴν Κύπρον καί ἡ σχετικὴ ἔρευνα». Αἱ ἐν λόγω διαλέξεις ἐπελέγησαν διὰ νὰ καλύψουν τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Συστήματος, ὡς καί τὴν πορείαν εἰσαγωγῆς, ἀναπτύξεως καί ὁλοκληρώσεώς του. Περιγράφεται δὲ ἰδιαιτέρως ὁ ρόλος τοῦ Συμβούλου εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν προβλημάτων προκυπτόντων ἐκ τῶν συγχρόνων ἐξελίξεων, περιλαμβανομένης τῆς χρήσεως ναρκωτικῶν.

Χριστοδούλου Βασιλειάδης, Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α. τῶν Θεοδόσῃ Παπαχριστοδούλου, Μιχάλῃ Ρωσσίδῃ καί Βασίλῃ Βασιλειάδῃ, Λευκωσία 2005.

Διὰ τὸν τρόπον ἐργασίας τοῦ ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος λίαν ἐνδιαφέροντος βιβλίου γράφει εἰς τὸ προλογικόν του σημείωμα: «Ἀρχικὰ ἄκουγα ἀπὸ τὸν πατέρα μου, Βασίλῃ Βασιλειάδῃ, κάποιες ἡρωϊκὲς ἱστορίες τοῦ ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α., οἱ ὁποῖες κυρίως ἔλαβαν χώρα στὰ βουνὰ τῆς Πιτσιλιᾶς. Σιγὰ - σιγὰ ἄρχισα νὰ κρατῶ κάποιες σημειώσεις, οἱ ὁποῖες μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ἔπαιρναν μιὰ συγκεκριμένη μορφή. Ὅμως ἡ λήθη καί ἡ πάροδος πέραν τῶν τριάντα χρόνων, ἀπὸ τὴν περίοδον πού διαδραματίστηκαν τὰ γεγονότα, ἔκαναν τὸ ἔργο τῆς ἱστορικῆς ἀπαριθμήσεως τῶν γεγονότων ἀκόμη πιὸ δύσκολον. Ἐτσι μάζεψα καί διασταύρω-

σα τό υλικό πού πήρα από τόν πατέρα μου μέ ἀφηγήσεις καί από τούς ἄλλους δύο ἀντάρτες τῆς πρώτης ἀντάρτικης ομάδας τῆς Πιτσιλιάς, τούς Θεοδόση Παπαχριστοδούλου καί Μιχάλη Ῥωσσίδη. Ἐτσι, ὅπου ὑπῆρχαν κενά, ὁ ἕνας συμπλήρωνε τόν ἄλλο, καί τελικά ἀποκρυσταλλώθηκε ἡ ἱστορική πραγματικότητα γιά τά γεγονότα, τά ὁποία διαδραματίστηκαν στήν Πιτσιλιά καί, πιά συγκεκριμένα, στήν Κυπεροῦντα ἀπό τόν καιρό πού ἄρχισε νά πρωτοδημιουργεῖται ἡ πρώτη ἀντάρτικη ομάδα μέχρι τή στιγμή πού συνελήφθησαν καί οἱ τρεῖς πρῶτοι ἀντάρτες τῆς ομάδας» (σελ. 3-4).

Κύπρος, τό νησί τῆς ὁμορφιάς, τῆς λεβεντιάς, τοῦ μαρτυρίου καί τῆς δόξας, Λάρισα 2005.

Τά ἐν Λαρίσῃ Ἐκπαιδευτήρια Μαίρης Ν. Ράπτου, τιμώντα τήν 50ήν ἐπέτειον τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τῆς Ε.Ο.Κ.Α., ἐξέδωσαν τόν παρόντα ὁγκώδη (357 σελίδων) τόμον, τοῦ ὁποίου τό περιεχόμενον προήλθεν ἐκ τοῦ καλὰ μου ὅλου τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων τούτων. Τό περιεχόμενον τοῦ τόμου χωρίζεται εἰς ἑπτὰ κεφάλαια: 10.000 χρόνια ἱστορία, 50 χρόνια ἀπό τό ὁλοκαύτωμα τῆς ἐλευθερίας (1955-2005), ἡ τουρκική εἰσβολή (1974) καί κατοχή, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, Γράμματα - Τέχναι - Μνημεῖα - Πολιτισμός, Οἰκονομική καί κοινωνική ζωή, ἡ ἐκπαίδευσις. Προτάσσονται εἰσαγωγικόν σημεῖωμα τῆς ὑπευθύνου τῶν Ἐκπαιδευτηρίων Μαίρης Ν. Ράπτου καί πρόλογος τοῦ πρῶην Διευθυντοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Κύπρου Μιχ. Μαραθεύτη. Ἐκ τούτου μετεγγράφομεν ἐνταῦθα τήν τελευταίαν παράγραφον: «Ἡ Ἀξία θερμῶν συγχαρητηρίων εἶναι τά Ἐκπαιδευτήρια Μαίρης Ν. Ράπτου γιά τή λαμπρή τους ἰδέα νά ἀφιερῶσουν στήν Κύπρο τόν ἐτήσιο ἀφιερωματικό τόμο πού ἐκδίδουν. Τό ἰδιαίτερον ἐπιμελημένο περιεχόμενό του καλύπτει ὁλόκληρη τήν ἱστορία τῆς Κύπρου ἀπό τῶν ἀρχαιολογικῶν χρόνων μέχρι σήμερα καί προβάλλει τόν ἑλληνικό πολιτισμό ὅπως αὐτός διαμορφώθηκε ἐξαιτίας τῶν ἱστορικῶν συνθηκῶν στήν Κύπρο. Μέσα ἀπό τίς σελίδες του ἀναπηδᾷ εὐλόγα τό ἐρώτημα: Ποιές δυνάμεις κρύβει μέσα του ὁ Ἑλληνισμός, ὥστε, παρά τίς διώξεις καί τίς κακουχίες αἰώνων, μπόρεσε νά διατηρήσει τήν ἐθνική του ταυτότητα καί τήν ἀφομοιωτική του δύναμη; Ἡ ἔκδοσις τοῦ τόμου συμβάλλει σημαντικά στή μελέτη τοῦ Ἑλληνισμοῦ στήν Κύπρο καί ἀποτελεῖ συγχρόνως ἑκφραση τιμῆς πρός τούς πρωτεργάτες, τούς ἡρωομάρτυρες, τούς ἀγωνιστές, τόν κυπριακό λαό καί ὅλους τούς συντελεστές τῆς ἐποποιίας τοῦ '55» (σελ. 13).

Δημοτικά τραγούδια τῆς Κύπρου, Θρησκευτικά - τῆς Παναγίας, ἔκδοσις τοῦ Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἑρευνῶν, Λευκωσία 2004.

Τόν πρόλογον τῶν ἐκδοτῶν ἀκολουθεῖ ἡ εἰσαγωγή, ἡ ὁποία διακρίνεται εἰς δύο μέρη. Εἰς τό πρῶτον, τό φιλολογικόν, ἐξετάζονται ὁ Θρῆνος τῆς Παναγίας καί τό τραγούδι τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου, εἰς δέ τό δεύτερον, τό μουσικολογικόν, γίνεται λόγος διά τās μουσικὰς καταγραφὰς τῆς παρούσης ἐκδόσεως, τās μελωδικὰς γραμμὰς τῶν θρῆνων, τήν ρυθμολογίαν καί τήν μορφολογίαν αὐτῶν. Ἐν συνεχείᾳ

παρατίθενται 16 παραλλαγές του Θρήνου της Παναγίας και δύο του τραγουδιού της Παναγίας του Κύκκου.

Ἐτήσια διάλεξη εἰς μνήμη Κωνσταντίνου Λεβέντη, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 2004.

Περιλαμβάνει τούς χαιρετισμούς τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου Στ. Ζένιου καί τοῦ Προέδρου τοῦ «Ἰδρύματος Α. Γ. Λεβέντη» Ἀν. Π. Λεβέντη, τήν παρουσίαν τοῦ Μητροπολίτου Περγᾶμου Ἰωάννου ὑπό τοῦ Ἀν. Καθηγητοῦ Στ. Φωτίου καί τήν ὁμιλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου μέ θέμα «Πολιτισμική διαφορετικότητα καί ἀμοιβαία κατανόηση στήν ἐποχή τῆς παγκοσμιοποίησης». Ἐκ τῆς ὁμιλίας δ' αὐτῆς παραθέτομεν ἐνταῦθα τάς δύο τελευταίας προτάσεις: «Ὁ λόγος τοῦ Σέρ Στήβεν Ράνσιμαν ὅτι ὁ εἰκοστός πρῶτος αἰώνας θά εἶναι ὁ αἰώνας τῆς Ὁρθοδοξίας θά βρεῖ τό νόημα καί τή δικαίωσή του σέ μία Ὁρθόδοξη πού θά συμβάλει μέ τό ἦθος καί τό πνεῦμα τῆς στήν ἀμοιβαία κατανόηση καί συνεργασία τῶν ἀνθρώπων. Καί αὐτό θά εἶναι ἴσως ἡ μεγαλύτερη ἱστορική ἀποστολή στή νέα πραγματικότητα, πού διαφαίνεται, ὅλων τῶν λαῶν πού εἶχαν τό προνόμιο καί τήν εὐθύνη νά ἀνήκουν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία» (σελ. 48).

Κύπρια Μηναῖα, τόμος Θ', Ἀκολουθία Ἰουλίου, Θεσσαλονίκη 2005.

Ἐξεδόθη ὑπό τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου ἐπί χάρτου καλῆς ποιότητος εἰς διχρωμίαν καί μέ βιβλιοδεσίαν χρυσότυπον καί ὁ ἔνατος τόμος τῶν «Κυπρίων Μηναιῶν», περιλαμβάνων τάς Ἀκολουθίας τῶν Ἀγίων τοῦ μηνός Ἰουλίου, αἱ ὁποῖαι δέν περιέχονται εἰς τά ἐν χρήσει Μηναῖα, ἀλλά ψάλλονται ἐν Κύπρῳ, ἥτοι τάς Ἀκολουθίας Κωνσταντίνου τοῦ νέου τοῦ ἐν Ὀρμίδειᾳ καί τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῷ, Προκοπίου μεγαλομάρτυρος, Ἀθανασίου τοῦ ἐν Πεντασχοίνῳ, Ἡλιοφώτου, Αὐξουθενίου, Ἐπαφροδίτου καί Εὐθενίου ὁσίων, Μαρίνης μεγαλομάρτυρος, Ὀνησιφόρου τοῦ ἐν Ἀναρήτιδι, Φωτίου τοῦ ἐν Ἀθηαίνου, Θεοφίλου μάρτυρος τοῦ νέου, Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, Θύρσου ἐπισκόπου Καρπασίου τοῦ ἀναχωρητοῦ, Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος καί Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου. Μεθ' ἐκάστην Ἀκολουθίαν ἀναγράφονται αἱ πηγαί καί τά βοηθήματα αὐτῆς. Τό ἔργον τῆς φωτοστοιχειοθεσίας, ἐκτυπώσεως καί βιβλιοδεσίας ἔγινεν εἰς τό Τυπογραφεῖον «Μέλισσα» ἐν Ἀσπροβάλτῃ Θεσσαλονίκης. Τήν ἐπιμέλειαν καί ἐπιστάσιαν τῆς ἐκδόσεως εἶχεν ὁ Θεολόγος Θεοχάρης Σχίζας.